

anteponitur: licet non ipse sed Cedor-
 laomer esset author & caput belli vt se-
 quitur ver. 5. *Arioch* rex Ellasar, Hiero-
 nymus *Ponti*, parum verisimiliter, cum
 Pontus procul nimis Septentrionem
 versus absit à terra Sinear: Aliqui *Ponti*
 pro *Helleponti* regem dictum volunt,
 qui cum exercitu venerit in auxilium
 aliorum regum, quod inter se confæde-
 rati essent. Cedor-lahomer rex Elam,
 id est, Persidis: Elam filius Sem pater
 Elamitarum, qui sunt Persæ. cap. 10. 21.
 & *Thideal* rex Gouim, id est, gentium,
 quod videtur nomen proprium pro-
 uinciæ fuisse: Ciliciam aliqui putant,
 alii gentium regem dictum volūt quod
 ex variis populis collectaneum exerci-
 tum haberet, vel quod regnum eius va-
 riis gentibus constaret. Apud *Eusebium*
 Alexander historicus vocat hos reges
 Armenios, qui bellum Phœnicibus fe-
 cerint. Rectius Iosephus Assyrios, quia
 tunc Assyriorum præcipua erat poten-
 tia. Assur quoque & Elam fratres fue-
 rant, vnde reges cognatos & socios
 fuisse apparet. *Siqueras*: Vnde tot re-
 ges, tot populi, tanti exercitus, non
 multo post diluuium, viuentibus ad-
 huc tribus Noæ filiis totius generis hu-
 mani parentibus. *Respond.* Abierant
 iam à diluuiio anni circiter 436. Quid-
 ni vero diuina benedictione Noæ pro-
 missa, potuerit genus humanum intra
 tantum tempus valde dilatari, cum au-
 diuerimus Nimrodum multo etiam
 maturius constituisse regnum Babel:
 ibiq; linguarum & populorum factam
 diuisionem fuisse. Nec tamen imagi-
 nemur nobis magnos monarchas aut
 reges, quales successu temporis cœpe-
 runt esse, sed reguli seu principes erant,
 qui ciuitatem vnam vel paucas cum ali-
 quanta hominum multitudine suo im-
 perio tenerent. Tales Pentapolis pro
 numero ciuitatū quinque habebat re-
 gulos Et videtur exercitus quatuor re-
 gum nō fuisse multorū millium, quem

A Abram cum trecentis & octodecim
 vernis aggredi & profligare potuit.

2. FECERVNT BELLVM CON-
 TRA BERA. Moles quinque reges
 vocat principes quinque ciuitatum in
 planicie Iardenis, quæ non multo post
 annis 15. circiter cœlitus incendio ab-
 sorptæ interierunt, Bela seu Zoar exce-
 pta, quæ per fugio Loti seruata cap. 19.
 Cur bellum isti illis fecerint liquebit
 ver. 4.

3. OMNES ISTI CONIUNCTI
 B SVNT. Per *עבלן* locus prælii desi-
 gnatur: Vallis *Siddim* à planicie agro-
 rum dicta, à *טו* contundere, est *טו* id
 est, agri contusi æquatis glebis. Plani-
 tiem ergo late protensam ad Iardenem
 prælio committendo opportunam ca-
 strametationi delegerant reges. Vetus:
In vallem syluestrem. Hieronymus *val-
 lem salinarum*, quia, vt sequitur ver. 10.
 abundabat pureis salis & bituminosis
 in quos post incendium vrbium aquæ
 confluentes paludem effecerunt lacum
 C Asphaltis seu Asphaltidem: qui anare
 salis & salsum, & mortuum est dictus,
 quia in aquis fœdis & crassis ne pisces
 quidem viuere potuerunt, imo volu-
 cres transuolantes fœtidis exhalationi-
 bus necabantur.

IPSA EST MARE SALIS. In-
 telligit Moles suo tempore pro valle
 fuisse mare salis, id est salissimum, vr-
 bibus vallis incendio cœlitus absorptis.

4. DVODECIM ANNOS SER-
 VIERANT. Belli causa fuit rebellio
 D Sodomæorum aduersus Cedorlaomer
 Elamitarum regem, à quo fuerant in
 seruitutem subacti. Seruierant ei, hoc
 est, tributarii fuerant annis XII. Ex con-
 sequente intelligitur antecedens, præ-
 cessisse aliud bellum, quo Cedorlaomer
 Pentapolitanos regulos oppresserat:
 cuius Iosephus mentionem facit. Fuerat
 haud dubie iniustum bellū quo-
 ad regem oppressorem, quippe mera
 domjnandi libidine illatum: si tamen

III.

IV.

Locum belli.

VVV specte-